

Vår saksbehandler
Inger Liv Gøytil Lund, tlf 32808668

Vår dato
12.09.2006

Deres dato
07.07.2006

Vår referanse
06/00423-4
714.

Deres referanse

ar plan & landskap

Storgt. 8
3611 KONGSBERG

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. L16U	15 SEPT. 2006	Kopi
Ark.: 0604-7717		
Saksnr. 06/1232	Dok.nr.: 1	

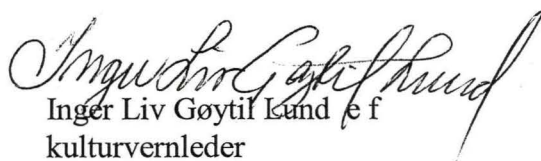
Skavanger flyplass - Gnr 7717 bnr 3 med flere - Kongsberg kommune - reguleringsplan

Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert. Det ble funnet et ildsted av uviss alder. Det er tatt ut en prøve for C-14 datering som er sendt til laboratoriet for tidsbestemmelse. Dette tar ca. 6 uker. Vi vil gi tilbakemelding på resultatet om vernestatus. Vi har ingen andre merknader til planen. Rapporten med detaljerte beskrivelser av undersøkelsen og funn er vedlagt.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 69 arbeidstimer à kr 600,- dette utgjør kr. 41.400,-. En C-14 datering koster kr. 3.100,-. Faktura på kr. 44.500,- vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Faktura sendes: Dahl Mikalsen Eiendom AS
Co: Ag entreprenør AS
Postboks 835
3606 Kongsberg

Med hilsen

Inger Liv Gøytil Lund e f
kulturvernleder

Kopi til:
Buskerud Kommunerevisjon IKS Postboks 4197, 3005 DRAMMEN
Kongsberg kommune Postboks 115, 3602 KONGSBERG
Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

Utviklingsavdelingen

Vedlegg .....¹...../ Tilhører
Sak: 06/12.132 - 1

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Kongsberg kommune Skavanger Flyplass

GNR. 7717, BNR. 3

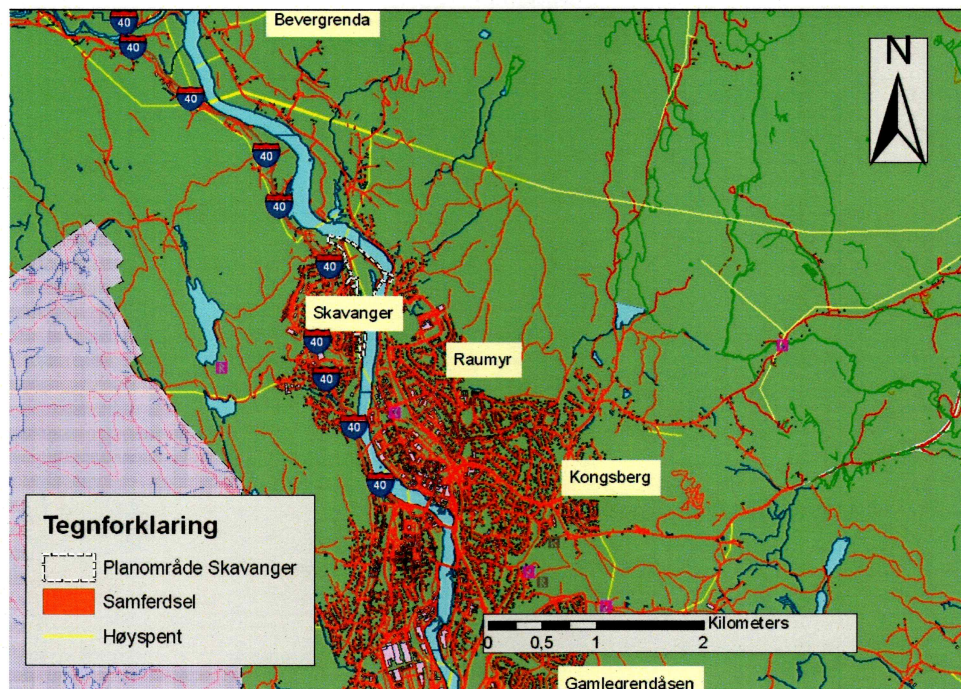
SAKSNR: 06/00423

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

Utviklingsavdelingen

Kart 1. Viser planområdet for skavanger flyplass ut fra Kongsberg sentrum og Rv 40 mot Geilo.

Kart 2. Viser planområdet for skavanger flyplass ut fra Rv. 40 mot Geilo. Kartet viser og en grov oversikt over områder som det ble sjaktet og prøvestukket i.

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:		Kongsberg	
Gardsnavn:		Skavanger flyplass	
Gardsnummer:		7717	
Bruksnummer:		3	
Kartreferanse		CD 040-5-3 og CD 040-5-4	
Tiltakshaver:		Dahl Mikalsen Eigedom A/S	
Adresse:		CO/ AG entreprenør A/S, PB 835, 3606 Kongsberg	
Navn på sak:		Reguleringsarbeid på Skavanger flyplass	
Saksnummer:		06/00423	
Prosjektnummer:			
Registrering utført:	24/8 - 4/9 2006	Ved:	Bjørn Christian Edvardsen
Rapport utført:	5/9-2006	Ved	Bjørn Christian Edvardsen
Autom. fredete kulturminner i området:			Registreringsnummer
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:		XXX-XXX	
Faglige konklusjoner:			
☐ Planen er trolig ikke i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☐	Planen er i konflikt	☐	Planen er i konflikt
☐	Ingen synlige, potensiale under bakken	☐	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐	Ikke vurdert	☐	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringer		Merknader	
☐	Videre reg. ikke nødvendig	☐	Ingen merknad
☐	Videre reg. nødvendig	☐	Tilråd spesialområde
☐	Reg. fullført	☐	Tilråd dispensasjon
☐		☐	Foreløpig uavklart
Merknader:	Planen er <u>ikke</u> i konflikt så langt at C-14 dateringen av ildstedet funnet i sjakt 1 har en yngre datering enn 1537 e.Kr.		

BAKGRUNN FOR PLANEN:

Undersøkelsen/registreringen ble gjennomført da tiltakshaver, Dahl Mikalsen Eigedom A/S ønsker å regulere deler av det aktuelle området til boligbebyggelse med tilhørende anlegg. Ifølge reguleringsplanen vil det legges vekt på løsninger som er tilpasset landskap, miljøforhold og sanitæranlegg.

Det er tidligere ikke registrert automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet (kart 1 og 2). Siden registreringer foretatt i forbindelse med utarbeidelse av økonomisk kartverk ofte er mangelfulle og det er tidligere gjort funn av automatisk fredete kulturminner lengre ned i dalen, ble området betraktet som et område med et visst funnpotensial. Lokaliseringen av planområdet ved Lågen ble også tatt i betraktning ved vurderingen av områdets funnpotensial for nyregistreringer av automatisk fredete kulturminner. En kulturminneregistrering var derfor nødvendig for å avklare områdets videre potensial for automatisk fredete kulturminner.

Formålet med registreringen var å undersøke forholdet mellom planområdet og eventuelle automatiske fredete kulturminner, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978.

OMRÅDET

Planområdet er lokalisert i Kongsberg kommune omtrentlig 3 kilometer nord for Kongsberg sentrum på østsiden av Rv. 40 retning Geilo. Planområdet ble grovt estimert til omtrentlig 210 mål i flate areal. Området er en stor flate bestående av våtmarksområder, blandingsskog og rydda flater. I vest gjør morene rygger seg gjeldene og terrenget her skråer ganske bratt der disse starter. Mot planområdets vestre grense er det i dag boligfelt/bebygde strøk. Langs vestsiden av området er vegetasjonen bestående hovedsakelig av småskog og kratt.

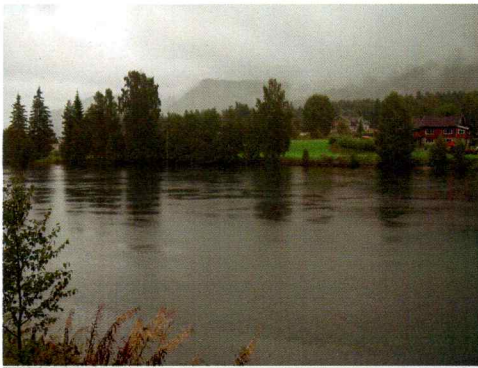
Området har tidligere vært brukt som jordbruksland og vært en viktig plass for tømmerindustrien i dalen, da tømmeret som ble fløtet ned Lågen ble tatt opp her. Området har i den senere tid vært brukt som småflyplass. Aktiviteten her avtok og flyplassen ble stengt for 15-20 år siden. Den gamle hangaren står fremdeles inne på området og delen som har vært brukt som rullebane er fortsatt godt synlig som en ryddet stripe i terrenget. Om gården Skavanger kan det sies at navnet kommer av og betyr skade, forårsaket av jordras eller "elveutbrudd" dvs. flom. Gården er kjent fra 1723 og lå ved elvekanten. Her sies det at de var plaget av flom og at dem som bodde der måtte rømme husene hvert år på grunn av dette.

Utdrag fra databasen over norske gårdsnavn;

143. Skavanger. Udt. ska2vanger. -- Schawanger 1723.

Vel oprindelig *Skaðavangr, sms. af vangr m. "græsgroet Slette", der undertiden beholder Nominativens -r ogsaa i andre Bøiningsformer (se Indl. S. 84), og skaði m. "Skade", der i Stedsnavne sigter til Skade, fremkaldt ved Jordfald, Elvebrud o. lign.: Gaarden ligger ved Elvekanten; her er hvert Aar Oversvømmelse, saa Beboerne ofte maa flytte ud af Husene.

Denne informasjon kan lastes ned fra: www.dokpro.uio.no.

Bilde 1. Utsikt mot Lågen.

Bilde 2. viser den gamle flystripa.

STRATEGI OG METODE

Som primær metode ble visuell overflaterregistrering utført. Metoden innebærer at området blir visuelt undersøkt etter automatisk fredete kulturminner som er synlige i terrenget. Kulturminner man her er på jakt etter vil eksempelvis være kullgroper, jernvinner, tufter, fangstanlegg, gravhauger/røyser og lignende.. Det skulle og her prøvestikkes etter steinalder lokaliteter om topografiske forhold til rette lå for dette – det vil si ved egnete flater/partier ved Lågen.

Det ble i tillegg gjort en flatavdekking/prøvesjaktning. Metoden innebærer at matjordlaget blir fjernet i remser/sjakter ved hjelp av en gravemaskin, slik at man kan forta en kontroll av undergrunnsmassene etter spor av automatisk fredete kulturminner som ikke er synlige på markoverflaten. Kulturminnene det her er snakk om er bosetningsspor i form av strukturer som stolpehull, kokegroper, vegggriller, ildsteder og lignende. Videre kan man avdekke dyrkningsspor, flatmarksgraver, samt påvise generelle aktivitetsområder ved hjelp av denne metoden. Eventuelle funn ble målt inn med GPS og fotodokumentert.

DELTAGERE OG TIDSRUM

Undersøkelsen ble gjennomført i tidsrommet torsdag 24.08.2006 til mandag 04.09.2006. Onsdag 30.08 2006 ble brukt på en annen sak i påvente av gravemaskin. Sjaktingen ble utført torsdag 31.08 og fredag 01.09.2006. Undersøkelsen av området var i sin helhet avsluttet mandag 04.09.2006 klokken 1130. Det ble her brukt 60 timer på befaring av området, inkludert prøvestikking, sjakting og kjøring til og fra feltet. 1.5 timer ble brukt på forarbeid og 7.5 timer ble brukt på ferdigstilling av rapport og databehandling. Totalt ble det brukt 69 timer på undersøkelse av saken. Undersøkelsen ble utført av undertegnede. Maskinfører under sjaktingen var Oddvar Harang fra Kongsberg entreprenør A/S. Sjaktingen ble utført med en Caterpillar gravemaskin på drøye 25 tonn.

UNDERSØKELSEN FORLØP & RESULTATER

Området ble systematisk gjennomgått for automatisk fredete kulturminner. På grunn av planområdets størrelse og topografi ble det under planområdet gjennomgått flere ganger. Dette ble gjort med tanke på å få kontroll og oversikt over moderne forstyrrelser innenfor området. – henholdsvis i øst og vest . Planområdet ble gjennomgått ved å gå sløyfer nord – sør slik at man i en viss grad fulgte de topografiske forholdene i området. Det ble utført nøye søk langs Lågen i øst og langs de tørre morene partiene i vest etter mulige steinalderbosetninger og andre automatisk fredete kulturminner. Dette søket ble gjort ved hjelp av prøvestikking på tørre flate områder. Det ble i alt lagt 26 prøvestikk innefor planområdet (vedlegg 1 og 2). Prøvestikkene ble i en viss grad lagt ut systematisk, noen stikk ble imidlertid gjort for å kontrollere undergrunnen for dyrkningsspor og liknende. Samtlige prøvestikk var negative og alle prøvestikk ble kartfestet og dokumenterte. Prøvestikkene som ble satt målte 50 x 50 cm. Dybden på disse varierte fra 45 cm til 70 cm. Undergrunnen besto av et gråaktig sandslamlag som lå over den lys oransje undergrunnsmassene. Spredte flekker med kull kunne spores i undergrunnen – sannsynlig stammet dette fra lauvskogen i området. Det ble uansett bestemt å sjakte deler av området.

Bilde 3. Prøvestikk 14. Viser tydelig det gråe slamlaget.

Bilde 4. Prøvestikk 8. Slamlag over undergrunnen med to mindre kullhorisonter.

Den ryddete flata, dvs. området for den gamle flyplassen i området ble sjaktet (kart 2, vedlegg 1 og 2). Her ble det lagt ut 20 søkesjakter. Søkesjaktene har en snittlengde på 23 meter og er 3.20 meter brede. Arealet til det området som ble åpnet opp er beregnet til omtrentlig 1.5 mål

RESULTATER

Gjennomgangen av planområdet medførte ikke funn av automatisk fredete kulturminner. Både den visuelle overflateregistreringen og prøvestikkingen etter steinalderlokalteter ved Lågen var negativ. Det kunne heller ikke spores dyrkningsspor inne på området. Under den visuelle overflateregistreringen ble det funnet en bit med flint (vedlegg 2). Flinten ble funnet i en veiskjæring på en anleggsvei. Den framstår heller ikke som bearbeidet (bilde 5). Mest sannsynlig stammer denne biten fra påførte masser til nevnt anleggsvei. Flintbiten måler 2x 2 cm og er av grå flint med noen mørkere fargenyanser i seg.

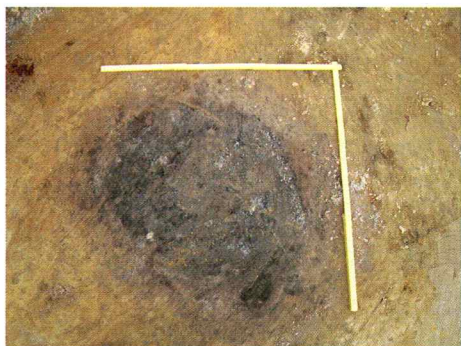

Bilde 5. Viser løsfunn av flint.

Under sjaktingen ble det avdekket et ildsted i sjakt 1 (vedlegg 1). Da det ikke var mulig å gi denne strukturen en fast datering ut i fra form eller tilhørende anlegg, ble det tatt en kullprøve for C¹⁴ datering. Vernestatus på dette området er satt til uavklart fram til dateringen av

ildstedet foreligger. Sjakta ble målt inn og dokumenter. Ildstedet ble tegnet og dokumentert i plan og profil før kullprøven ble tatt ut (vedlegg 3 og 4, bilde 6 og 7).

Bilde 6. Viser ildstedet i plan

Bilde 7. Viser ildstedet i profil

I sjakt 2 ble det funnet potteskår/keramikk. Skårene stammer fra en stjertepotte (bilde 8 og 9), der den tidligste dateringen for denne typen av keramikk er 1590 e. Kr (vedlegg 1). Sjakt 2 ble målt inn med gps. Funnstedet for keramikken ble òg kartfestet. Sjakta innholdt ikke noen form for strukturer og stjertepotta ble funnet rett under/i pløyelaget. Sjakt 2 ble ikke tegnet i plan.

Bilde 8. Viser alle skårene fra stjertepotta som ble funnet.

Bilde 9. Keramikk skår med ornamentikk.

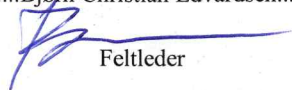
KONKLUSJON

INGEN KULTURMINNER

Hele området ble grundig befart jf §9 i kulturminneloven av 9. juni 1978 uten a avdekke nye automatisk fredete kulturminner. *Dette med forbehold om at dateringen fra ildstedet i sjakt 1 ikke viser seg å være eldre enn 1537 e Kr.*

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE 05.09.2006

.....Bjørn Christian Edvardsen....

Feltleder

Vedlegg:

Kart over sjakter og prøvestikk i Nord

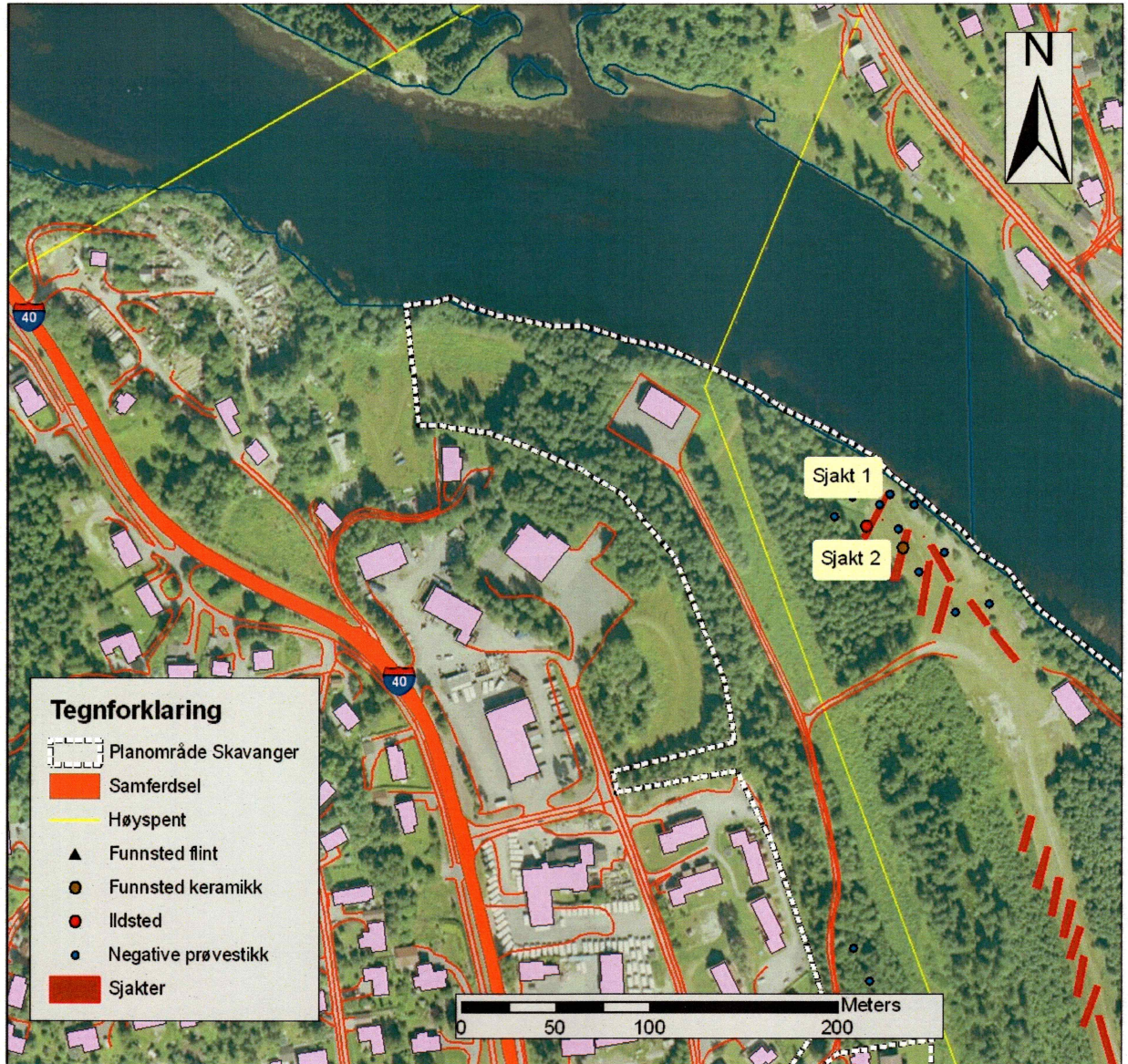
Kart over sjakter og prøvestikk i sør

Digitalisert plantegning av sjakt 1

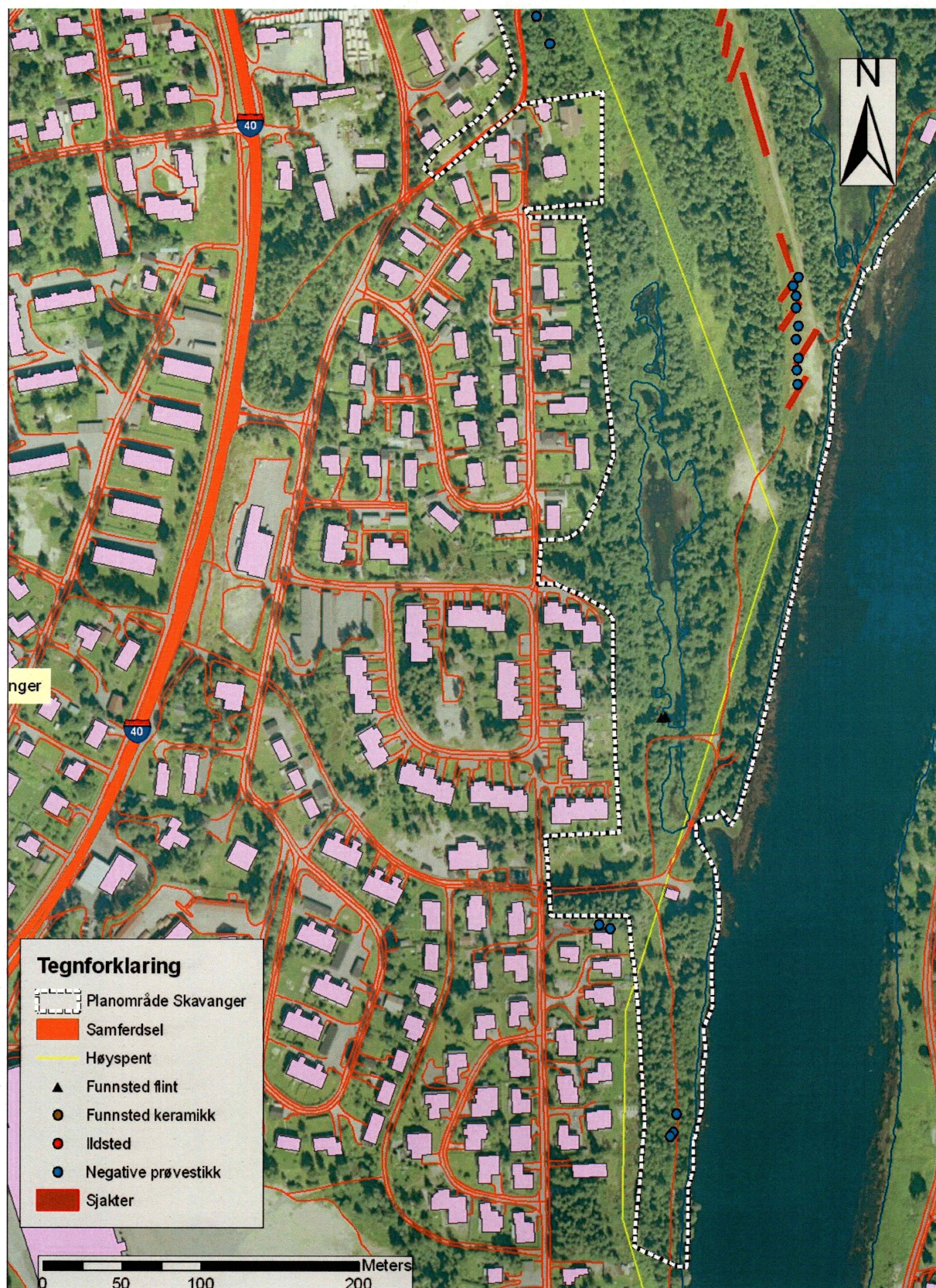
Digitalisert plan og profiltegning av ildsted i sjakt 1

Kullprøve

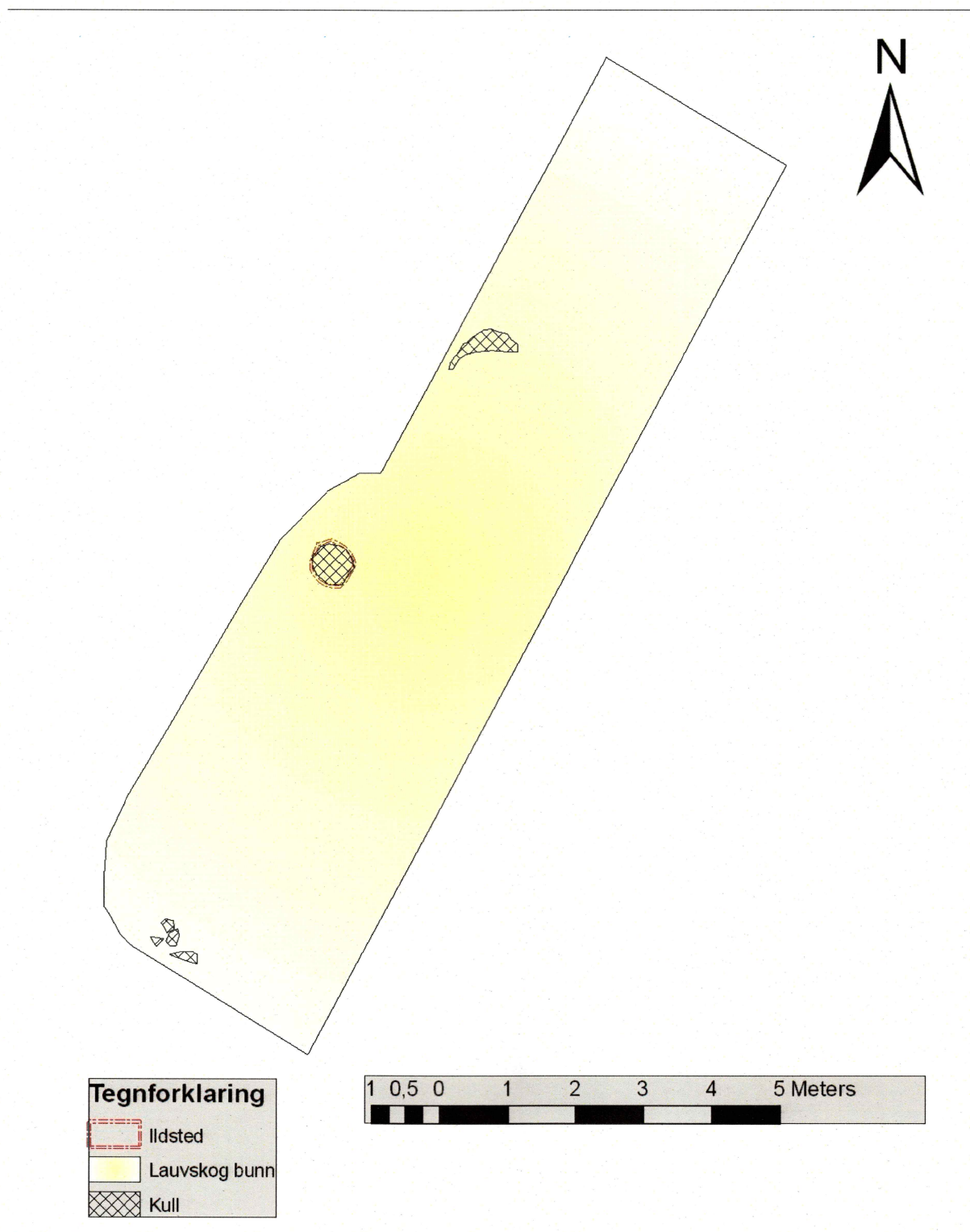
Vedlegg 1 - Kart og oversikt over sjakter, prøvestikk og kartfestete strukturer i nord.

Vedlegg 2 - Kart og oversikt over sjakter, prøvestikk og kartfestete strukturer i sør.

Vedlegg 3 - Digitalisert plantegning av sjakt 1, nordligste del.

Vedlegg 4 - Digitalisert plan og profiltegning av ildsted i sjakt 1

